

Kategorizace klienta

1. Úvodní ustanovení

V souvislosti s nabytím účinnosti novely zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPKT“), kterou byla do českého právního řádu transponována evropská směrnice 2004/39/ES, ze dne 21. dubna 2004, o trzích finančních nástrojů (dále jen „směrnice MIFID“), společnost ST Consult, s.r.o. (dále jen „Zprostředkovatel“) má zavedena následující pravidla pro kategorizaci zákazníků, kterým poskytuje investiční služby.

2. Kategorie zákazníků dle směrnice MIFID

V souladu se směrnicí MIFID vymezuje ZPKT základní kategorie zákazníků. Tato koncepce má zajistit každé kategorii zákazníků adekvátní míru ochrany. ZPKT rozlišuje tři základní skupiny zákazníků:

- neprofesionální zákazník,
- profesionální zákazník,
- profesionální zákazník se zvláštním statutem – tzv. způsobilá protistrana.

Zprostředkovatel pro účely poskytování investičních služeb je povinen zařadit zákazníka do jedné z výše uvedených kategorií a zároveň zákazníka o takovém zařazení informovat.

2.1 Neprofesionální zákazník

1. Mezi neprofesionální zákazníky budou zařazeny osoby, které:

- nesplňují požadavky pro profesionální zákazníky či způsobilé protistrany, nebo
- splňují požadavky pro profesionální zákazníky či způsobilé protistrany, ale Zprostředkovatel rozhodl o jejich zařazení do skupiny zákazníků neprofesionálních a toto zařazení zákazníkovi sdělil spolu s informací, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se toto zařazení týká, nebo
- splňují požadavky pro profesionální zákazníky či způsobilé protistrany, ale došlo jedním ze způsobů níže uvedených k jejich přeřazení do kategorie neprofesionálních zákazníků.

1. Neprofesionálními zákazníky jsou především fyzické osoby a právnické osoby, jejichž výše aktiv, základního kapitálu nebo čistého ročního obrátu nedosahuje takové výše, aby mohly být zařazeny do kategorie profesionálních zákazníků.
2. Neprofesionálním zákazníkům poskytuje Zprostředkovatel nejvyšší stupeň ochrany, a to především v oblasti:

- informování zákazníků – neprofesionálním zákazníkům jsou předávány informace a poskytována poučení v daleko širším rozsahu než u zbylých dvou kategorií;

- vyžadování informací od zákazníků – Zprostředkovatel podrobně prověřuje vhodnost či přiměřenost investičních služeb nebo investičních nástrojů pro každého neprofesionálního zákazníka, aniž by měl možnost předpokládat některé odpovědi;
- forma smluvní dokumentace – smlouva o poskytování investičních služeb s neprofesionálním zákazníkem musí být uzavřena v písemné podobě.

2.2 Profesionální zákazník

1. Mezi profesionální zákazníky budou zařazeny:

- banky,
 - spořitelní a úvěrní družstva,
 - obchodníci s cennými papíry,
 - pojišťovny,
 - zajišťovny,
 - investiční společnosti,
 - investiční fondy,
 - penzijní fondy,
 - penzijní společnosti,
 - osoby, které jako svou rozhodující činnost provádějí sekuritizaci,
 - osoby, které obchodují na vlastní účet s investičními nástroji za účelem snížení rizika (hedging) z obchodů s investičními nástroji uvedenými v § 3 odst. 1 písm. d) až k) ZPKT (deriváty) a tato činnost patří mezi jejich rozhodující činnosti,
 - osoby, které obchodují na vlastní účet s investičními nástroji uvedenými v § 3 odst. 1 písm. g) až i) ZPKT (komoditní deriváty) nebo komoditami a tato činnost patří mezi jejich rozhodující činnosti,
 - právnické osoby, které jsou příslušné hospodařit s majetkem státu při zajišťování nákupu, prodeje nebo správy jeho pohledávek nebo jiných aktiv, anebo při restrukturalizaci obchodních společností nebo jiných právnických osob s majetkovou účastí státu,
 - zahraniční osoby s obdobnou činností jako některá z osob uvedených v předchozích odrážkách,
 - státy nebo členské státy federace,
 - Česká národní banka, zahraniční centrální banka nebo Evropská centrální banka,
 - Světová banka, Mezinárodní měnový fond, Evropská investiční banka nebo jiná mezinárodní finanční instituce,
 - právnické osoby založené za účelem podnikání, které podle poslední účetní závěrky splňují alespoň 2 ze 3 kritérií, kterými jsou:
 1. celková výše aktiv odpovídající částce alespoň 20 000 000 EUR,
 2. čistý roční obrat odpovídající částce alespoň 40 000 000 EUR,
 3. vlastní kapitál odpovídající částce alespoň 2 000 000 EUR,
 - osoby, které byly do skupiny profesionálních zákazníků zařazeny na základě níže popsaného postupu.
3. V případě pochybností, zdali zákazník splňuje předpoklady pro zařazení mezi profesionální zákazníky, bude tento zákazník zařazen mezi zákazníky neprofesionální. Zákazník může následně požádat o změnu kategorie podle článku 3.

4. Profesionálním zákazníkům poskytuje Zprostředkovatel minimální nutnou úroveň ochrany, to znamená například, že:
 - profesionálním zákazníkům nejsou poskytovány informace a poučení v takovém rozsahu jako zákazníkům neprofesionálním;
 - pro účely vyžadování informací od zákazníků (investiční dotazník) při poskytování investičních služeb má Zprostředkovatel za to, že profesionální zákazník má odborné znalosti a zkušenosti v oblasti investic k tomu, aby činil vlastní investiční rozhodnutí a vyhodnocoval rizika, která podstupuje v souvislosti s investiční službou nebo obchodem s investičním nástrojem, pro které je zařazen do skupiny profesionálních zákazníků;
 - pro účely investičního poradenství má Zprostředkovatel za to, že profesionální zákazník (s výjimkou osob, které byly do skupiny profesionálních zákazníků zařazeny na základě žádosti podle článku 3) má finanční zázemí k tomu, aby podstupoval související rizika odpovídající jeho investičním cílům.

2.3 Způsobilá protistrana

Způsobilá protistrana je zvláštní kategorií v rámci skupiny profesionálních zákazníků, přičemž je relevantní pouze pro účely poskytování investičních služby Zprostředkovatele přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů [\[1\]](#).

1. Mezi způsobilé protistrany budou zařazeny:
 - banky,
 - spořitelní a úvěrní družstva,
 - obchodníci s cennými papíry,
 - pojišťovny,
 - zajišťovny,
 - investiční společnosti,
 - investiční fondy,
 - penzijní fondy,
 - penzijní společnosti,
 - osoby, které jako svou rozhodující činnost provádějí sekuritizaci,
 - osoby, které obchodují na vlastní účet s investičními nástroji za účelem snížení rizika (hedging) z obchodů s investičními nástroji uvedenými v § 3 odst. 1 písm. d) až k) ZPKT (deriváty) a tato činnost patří mezi jejich rozhodující činnosti,
 - osoby, které obchodují na vlastní účet s investičními nástroji uvedenými v § 3 odst. 1 písm. g) až i) ZPKT (komoditní deriváty) nebo komoditami a tato činnost patří mezi jejich rozhodující činnosti,
 - právnické osoby, které jsou příslušné hospodařit s majetkem státu při zajišťování nákupu, prodeje nebo správy jeho pohledávek nebo jiných aktiv, anebo při restrukturalizaci obchodních společností nebo jiných právnických osob s majetkovou účastí státu,
 - zahraniční osoby s obdobnou činností jako některá z osob uvedených v předchozích odrážkách,
 - státy nebo členské státy federace,
 - Česká národní banka, zahraniční centrální banka nebo Evropská centrální banka,
 - Světová banka, Mezinárodní měnový fond, Evropská investiční banka nebo jiná mezinárodní finanční instituce,

- pokud s takovým zařazením výslovně souhlasí[2] i fyzické osoby s bydlištěm nebo právnické osoby se sídlem v jiném členském státě Evropské unie, které mohou být podle právního řádu tohoto členského státu osobou, která má povolení tohoto členského státu k poskytování investičních služeb, zařazeny i bez jejich žádosti do kategorie zákazníků s obdobným stupněm ochrany, jako požívají způsobilé protistrany podle písm. b);
 - osoby, které byly do skupiny způsobilých protistran zařazeny na základě žádosti podle článku 3.3.
1. Způsobilým protistranám poskytuje Zprostředkovatel nejnižší stupeň ochrany. Zprostředkovatel není povinen plnit ve vztahu ke způsobilým protistranám povinnosti při jednání se zákazníkem stanovené v § 15 až 15r ZPKT[3]. Zprostředkovatel tak není povinen plnit vůči způsobilým protistranám povinnosti týkající se např. komunikace se zákazníkem, informování zákazníka, vyžadování informací od zákazníka, zpracování pokynů, informování o pokynech a stavu majetku zákazníka.

3. Přestupy mezi kategoriemi zákazníků

3.1 Přestup z kategorie neprofesionálních zákazníků do kategorie profesionálních zákazníků

Zprostředkovatel zařadí neprofesionálního zákazníka do skupiny zákazníků profesionálních, pokud jsou splněny všechny čtyři následující podmínky:

1. zákazník podá Zprostředkovateli písemnou žádost, ze které bude patrné jeho přání o přeřazení do kategorie profesionálních zákazníků a ze které bude zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se přeřazení týká;
2. přílohou této žádosti bude prohlášení žadatele o tom, že si je vědom, že:
 - tato změna může znamenat ztrátu nároku na náhradu ze zahraničního garančního systému s účelem obdobným systému zabezpečovanému Garančním fondem obchodníků s cennými papíry,
 - povinnosti stanovené v § 15 až 15r ZPKT ve vztahu k profesionálnímu zákazníkovi plní Zprostředkovatel v užším rozsahu než ve vztahu k neprofesionálnímu zákazníkovi[4].
1. Zprostředkovatel se ujistí, že tento žadatel splňuje alespoň dvě z následujících tří kritérií:
 - žadatel provedl za každé z posledních 4 po sobě jdoucích čtvrtletí na příslušném evropském regulovaném trhu nebo v příslušném mnohostranném obchodním systému provozovaném osobou se sídlem v členském státě Evropské unie obchody s investičním nástrojem, jehož se žádost týká, ve významném objemu a v průměrném počtu alespoň 10 obchodů za čtvrtletí,
 - objem majetku žadatele tvořeného peněžními prostředky a investičními nástroji odpovídá částce alespoň 500 000 EUR,

- žadatel vykonával po dobu nejméně jednoho roku nebo vykonává v souvislosti s výkonem svého zaměstnání, povolání nebo funkce činnost v oblasti finančního trhu, která vyžaduje znalost obchodů nebo služeb, jichž se žádost týká.
1. Zprostředkovatel se ujistí, že má žadatel ohledně obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo investiční služby, jichž se žádost týká, potřebné zkušenosti a odborné znalosti, je schopen činit vlastní investiční rozhodnutí a chápe související rizika[5].

3.2 Přestup z kategorie profesionálních zákazníků do kategorie neprofesionálních zákazníků

1. Na základě dohody zařadí Zprostředkovatel profesionálního zákazníka do skupiny zákazníků neprofesionálních, a to v rozsahu obchodů s investičním nástrojem nebo investičních služeb, na kterém se se Zprostředkovatelem dohodnou. Z dohody musí být zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se týká. V případě, že tato dohoda nebyla uzavřena v písemné formě, je Zprostředkovatel povinen tomuto zákazníkovi vydat na jeho žádost potvrzení o jeho zařazení do kategorie neprofesionálních zákazníků.
2. Profesionální zákazník, který byl do kategorie profesionálních zákazníků přeřazen na základě žádosti podle článku 3.1, může požádat Zprostředkovatele o zařazení do skupiny zákazníků neprofesionálních. Ze žádosti musí být zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se taková žádost týká. Této žádosti je Zprostředkovatel povinen vyhovět.

3.3 Přestup z kategorie profesionálních zákazníků do kategorie způsobilých protistran

Zprostředkovatel zařadí profesionálního zákazníka do kategorie způsobilých protistran, pokud o to takový profesionální zákazník písemně požádá. Ze žádosti musí být zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se taková žádost týká.

3.4 Přestup z kategorie způsobilých protistran do kategorie neprofesionálních zákazníků

Na základě dohody zařadí Zprostředkovatel způsobilou protistranu do skupiny zákazníků neprofesionálních, a to v rozsahu obchodů s investičním nástrojem nebo investičních služeb, na kterém se se Zprostředkovatelem dohodnou. Z dohody musí být zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se týká. V případě, že tato dohoda nebyla uzavřena v písemné formě, je Zprostředkovatel povinen tomuto zákazníkovi vydat na jeho žádost potvrzení o jeho zařazení do kategorie neprofesionálních zákazníků.

3.5 Přestup z kategorie způsobilých protistran do kategorie profesionálních zákazníků

Způsobilá protistrana může požádat Zprostředkovatele o zařazení do skupiny zákazníků profesionálních. Ze žádosti musí být zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se taková žádost týká. Této žádosti je Zprostředkovatel povinen vyhovět.

3.6 Ostatní

1. Zprostředkovatel při poskytování investičních služeb je oprávněn způsobilou protistranu a profesionálního zákazníka zařadit pro určitý obchod nebo obchody s investičními nástroji nebo určitou investiční službu do kategorie neprofesionálních zákazníků a poskytnout jim tak větší míru ochrany, přičemž tuto skutečnost zákazníkovi sdělí. Ze sdělení musí být zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se tento postup týká.
2. Zprostředkovatel při poskytování investičních služeb je oprávněn způsobilou protistranu zařadit pro určitý obchod nebo obchody s investičními nástroji nebo určitou investiční službu do kategorie profesionálních zákazníků a poskytnout jí tak větší míru ochrany. Přitom musí být zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby Zprostředkovatele se tento postup týká.

4. Investiční profil zákazníka

V souvislosti s poskytováním investičních služeb je Zprostředkovatel povinen od neprofesionálního zákazníka získat některé informace, na základě kterých Zprostředkovatel stanoví investiční profil/strategii zákazníka určující, které investiční služby, rady ohledně investičního nástroje nebo zprostředkování obchodu s investičním nástrojem v rámci investiční služby odpovídají finančnímu zázemí zákazníka, jeho investičním cílům a odborným znalostem a zkušenostem potřebným pro pochopení souvisejících rizik.

Investiční profil/strategie zákazníka je vždy určen před poskytnutím investiční služby prostřednictvím investičního dotazníku Zprostředkovatele.

5. Závěrečná ustanovení

Pro více informací týkající se kategorizace zákazníků kontaktuje Zprostředkovatele.

V Ostravě, dne 1. 10. 2015
ST Consult, s.r.o.

[1] U investiční služby „poskytování investičního poradenství“ se zákazník splňující podmínky způsobilé protistrany zařadí do kategorie profesionální zákazník, tzn., kategorizace zákazníků se v takovém případě provádí pouze na profesionální a neprofesionální.

[2] Ze souhlasu musí být zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby se souhlas týká.

[3] Zprostředkovatel sice není povinen tyto povinnosti plnit, je však oprávněn tyto povinnosti plnit, musí být však zřejmé, jakého obchodu nebo obchodů s investičním nástrojem nebo jaké investiční služby Zprostředkovatele se tento postup týká.

[4] Na tyto skutečnosti Zprostředkovatel žadatele výslovně upozorní.

[5] Zprostředkovatel je povinen průběžně ověřovat a pravidelně hodnotit, zda tyto podmínky nepřestal zákazník splňovat.